

Комсомолечяс! Вөрфронт вылын прорыв бырөдөм да страналыс доржысан вынсө нөшта жона кыпөдөм могыс содтө ассыныд энтузиазм да кыпыдлун ужлыс производительност кыпөдөм вөсна

Торја № доныс 5 ур.

Ставиувывса пролетарияс, бтувтчөй

Комсомол

№ 20 (321)

Феврал 23 лун 1933 во

Л Е Р О В Л К С М К О М И О Б К О М

15 во Гөрд армиялы

Робочөй крестанскөй Гөрд армия та-
лун празнуитө ассыс 15 во тыран
лун.

Тажө прафныкыс өтшөц еи Советскөй
Союзса став ужалыс жөзлөн прафнык.
Гөкыд, бир коожасын том советскөй
республика перјис аслыс независимост,
да течө классјастөм социалистическөй
общество, жонмөдө ассыс доржысан
вынсө.

Гөрд армия ем ужалыс жөзөс мездые
армия, Октябрса революциялөн армия,
пролетариат диктатуралөн армия, кодөс
лөбөдөма коммунист партия вескөдлөм
улын, классјастөм социалистическөй об-
щество течыс робочөй класслөн. Гөрд
армия торјалө став капиталистическөй
мирса армияјасыс.

Налөн армия ем—робочөй классөс да
ужалыс крестанаөс эскөдөн оружіө
империалистјасөн колонијаса да полуко-
лонияса увтыртөм жөзөс угыетајтан
оружјө.

Миян Гөрд армия лөбөдөма социа-
листическөй отечестволыс границајасө
дөбөртөм вылө, жөз независимост, мир
да разооруженнө вөсна коосаны.

Первојја пјазилеткаса план оломө
пөртөмөн Совет Союз лоис жон страна-
нон доржысан вын боксан, седшөм стра-
нон, коді вермө вөчны массөвөй мас-
штабјасөн став өнија доржысан орудө
јасөс да сјөс сетны аслас армиялы.

Гөрд армия аслас дасвіт вооса жубилө,
кежлө воис техника боксан жона рекон-
структуруитөм да вооружитөмөн, боевөй
выучка боксан первоклассиөй јевропей-
скөй армияјасыс нинөмөн бөрө оз
колчы.

Гөрд армия лыдфыөс став мир пас-
тала армияјас пые медјон армияөн сы
вөсна, мыј сјө чорыда төдө, мыј вөсна
вермасө. Гөрд армия неөтчыд бөстис
ыжыд вермөјјас контрреволюционнөй је-
жыд армияјасөс жүгөдөмын, империалист-
јаслыс интервенциясө жүгөдөмын. Тајө
вермөјјас лоины сы вөсна, мыј Гөрд
армиялөн классөвөй суолуныс жон да
ескө ставнас пролетарскөй революци-
јаалы.

Мыј-жө зөчис комсомол тајө 15 во-
нас, медым жонмөдны Гөрд армияөс?

Та вылө вочакыв виө өви факт, мыј
комсомол на графитөма боевөй заслу-
јас сөртү Орден Краснөй знаменөй,
комсомол ем шеф вооружовнөй морскөй

да вөдушнөй факт вылын. Комсомол
Гөрд армия чужөм луноан кутө чорыд
идејнөй дај организационнөй јитөд. Граж-
данскөй војна муниг дырји комсомолскөй
организация, коммунистическөй партия
вескөдлөм улын, сјө корөм сөртү аслас
рајјасыс сетис медбур јортјасөс, кодјас
пыс вөш унаөн пунктисны ассыныс јур-
высө революция вөсна.

Өни, кор Гөрд армия чорыда судолө
мир да независимост вөсна, кор чорыда
дөбөртө Совет Союзлыс границајас
комсомолскөй организация неөтчыд ез
орөдлы ассыс јитөдө, ез вунөдлы Гөрд
армияөс бур вынјасөн жонмөдөн мог.

Такөд шөц колө вескыда индыны,
мыј унаалына оз доңјавны страналыс
доржысан вынсө жонмөдө. Гырыс вер-
мөјјаскөд шөц ем „векнидөвјас“ миян
ужын. Тацөм „вескыдөс“ позө индыны
Осоавиахим организацијаын омөла
ужалөм, өтка комсомолскөй организа-
цияјас осовиахим јачејјас уж вылө
унаыс формалнөй виөдөм. Војеннөй төд-
лун велөдөм абу-на пунктөма колана
ногөн.

Совет Союз паота нуөдөс медбур
стрелок вылө Ворошиловскөй соревно-
ваннө, пунктөма мог—„лыфөны Вого-
щилов јорт мөз“, не тајө ужыс миян
областувса комсомолскөй организацја-
ыс унжык звенојас өнөц-на ез бөст
ыны. Гөрд армиялы 15 во тырөм
празнуитөмоан колө тајө ужас вөчны
колана перелөм.

Мөд мог—бмд комсомолечлы перјы-
ны права бөстны „ГТО“ ныма значок.
Тајө ужыс оз жө бура муи, меда-ын
рајонјасын. Өнисан-жө пөскөдны физ-
культурнөй уж колана ног, медым сјө
ез ло „прөстөй забавөк“, а лоис
ыжыд политическөй делөөн. Комсомо-
лечлы быт лоны тајө ужјасас возмөст-
чыөн, ас бөрыс котырты уна суре
беспарвиној томјөзөс.

Кормөд мог—өнисан-жө лөбөдчыны
1933 вооса призыв кежлө Сиктын, кол-
хозын, вөрын, заводса цехјасын өнисан-
жө пөскөдны массөвөй политическөй уж,
медым лөбөдчыны гөгөрбок бура тајө
призыв кежлас, кыпөдны призывнөкјас-
лыс революционнөй суелунсө көзөјст-
венно-политическөй мојјас—вөрлезан,
тувсов гөра-көза кежлө лөбөдчан ола-
јас оломө пөртөм вылө, маскаөбм ку-
лакјасөс ердө петкөдөм вөсна да накөд
чорыд кес нуөдөм вөсна.

Торја ответственнөй мог призыв кеж-
лө лөбөдчигөн—не лөдны призывнөкјас
пөсө, а бөрвылас Гөрд армия классөвөй
врајјасөс да налыс агентјасөс.

Гөрд армияөс жонмөдөм да страналыс
доржысан вынсө нөшта вылө кыпөдөм
вөсна кык кујим мындаалыны вөрфронт
вылын өдјас, медым нин кыскаөбмын,
бырөдны позорнөй прорывсө—тајө лөб
медбур пөдарөк мияноан!

Талун вөр вөсна сталинскөй походлөн 17-өд лун

Вөрлезан программа тыртөм угроза улыс абу-на вөштөма

Комилес трест сводка сөртү фев-
рал 20-д лун кежлө пөрдөдөма
1368708 кбм. төвбыдса планыс—
61,77 прөч., кварталса план—39,0%.
Кыскаөма 1029394 кбм., төвбыдса
план—37,4 прөч., кварт. пл—31,4 пр.
даслунја өд: пөрдөдөмын—6,8 прөч.,
кыскаөмын—8,1 прөч.

Медеа бөрө колөны, лөлө өдја-
сөн кысөны со кувчөм рајонјас:
Мылдин рајон, кодлөн төвбыдса
план тыртөма пөрдөдөм куза—52,3
прөч., кыскаөм—20,7 прөч. дас
лунја өдјас 5,4 і 5,1%. Сыктыв ра-
јон, төвбыдса план пөрдөдөм куза—
54,6 прөч., кыскаөм куза—33,5
прөч. өдјас 7,1 і 7,5 прөч. Сыктыв-
дин рајон төвбыдса план пөрдөдөм
куза—55,3 прөч., кыскаөм куза—
34,5 прөч. Өдјас пөрдөдөмын—7,4%,
кыскаөмын—7,7%. Лөлө өдјасөн кы-
өс і Ічва рајон, кодлөн өдјас выв-
ти-жө улынөс.

Тајө индөм рајонувса комсомол-
скөй организацијајас өнөц-на ез при-
мынны колана став мерјасөс, медым
вөр вөсна сталинскөй поход нуөдө-
гөн вөчны колана перелөм ыжыд
производительности уж вөсна кооса-
өбмын, перјыны тырвермөм про-
грамма партияөн индөм сөкјас кежлө
тыртөмын. Ізваса ВЛКСМ рајком
өнөц-на весиг оз төд кымын комсо-
молеч ужалө вөрүн, кызі најө
коосөбны ыжыд прөсизв вөсна. Рај-
комса секретар Терентјев пырбөма
аслас кабинетө да орөдчөма масса
дорыс. Тацөм жалкөй по-ожењөд

вылө најө вөјдөчисны асланыс оп-
портунист сама ужалөмнас.

Мі, не өтчыд нин гөжлим Сыктывса
рајком јылыс (РК секретар Шу-
тиков јорт), мыј тани делөјасыс абу
ставыс бур, мыј уна јачејјаслөн
ныжмөдөма классөвөй суелунсө да
размагнитчөмаөс (Көјјорт да му-
көд), комсомол рабө сүјөмаөс
кулакјас да налөн агентјас, комсо-
мол билет улө вөвтычөбны жуликјас
да с. в.

Мыј-жө вөчис Сыктывса
рајком мол? Вескыда көлө шуны,
мыј рајком мол немтор ез вөч, миян
сигналјас сөртү. Талун мі лөзам
содтөд материал, кызі комсомол
билета жуликјас кьөтөны ударнөй
брг дајас усөкөбны улө уж прөсиз-
вөсительност.

Төдөны оз тацөм фактјас јывыс
рајком молса вескөблыс јортјасө
сөрт төдөны, та јылыс најөлы гө-
жөны комсомолеч-уданикјас, кодјас
өдлөмөныс тышкөсөны партия
генералнөй тујав вөсна, вөрпрог-
рамма тыртөм вөсна. Не рајкомса
„чиновникјас“ весиг оз лыдфыны
тајө пиемөјасөс. Тајө факт, мыј
рајком пизан вылын өви лунө ва-
лајтчөма 10 пиемө гөжөд, безпрөзор-
ноја, некодөн виөдөдлөтө.

Сыктыв, Ічва да Сыктывдин рај-
комјас өд пөв вылынөс, најөлы
колө петны тачы гөрд пөв вылө—
вот, мыј вөсна колө коосаны бид
комсомолечлы!

84 комсомолеч петисны вөрө, ыжыд произв. уж вөсна коосаны

Сталинскөй походө бөстөм бөрүн,
Мылдин рајонувса актив пые петис-
ны вөрө да муналысны өктөсөветјасө
160 морт. Сы пые 80 прөч. сүв-
төдөма вөрүн кыскасан уж вылө.
100 морт пые: коммунистј с 25
морт, комсомолечјас 35 морт,
прөфсоюзникјас 45 морт.

Өни кежлө вөрүн ужалөны ста-
выс 80 коммунист, 84 комсомолеч
да 160 профсоюзник. Сиктјасын
мунд содтөд комсомолечјасөс да
коммунистјасөс вөрө ыстөм куза
уж. Феврал 4 өд лунса феврал
10 лунөз лоі ыстөма вөрө содтөд
уж вын вөвјасөн кыскасыгјасөс
45 морт, пөрдөдөчысөсөс да наваль-

шикјасөс 102 морт. Тајө лыдпыс
оз пыр рајонувса актив, кодјасөс
ыстөма 100 морт. Феврал 10-өд
лунө вөрүн ужалө 300 вөв гөгөр
колхознөй да өтка одысјаслөн да
300 вөв гөгөр леспрөчхозса асөбө-
зын, ставыс 600 вөв. Рајон паставыс
нөшта колө вөрө петны 80—100
вөв да 100—150 морт. ВКП(б) Крај-
ком да Обком шубм вылө медној-
дөр шыдөчисны—Мылдинса „Пю-
нер“ колхозыс колхозникјас. Сав-
јгса колхозјас чүкөдөчисны рајон-
увса став колхозјас динө, медым
петны вөрфоннт вылыс тырвермөм
ВКП(б) ОК индөм сөкө кежлө.

ВЛКСМ Горкомлөн III-өд пленум

Феврал 24-өд лунө, 5 час рытын „дом культуры“

Пленум вылын сөртү:

ВЛКСМ Војчывса Крајком пленум итојјас да Крај-
ком бјуролөн Комі Обком доклад шубөм јылыс.
(доклад ВЛКСМ Крајкомса секретар Королов јортлөн)

Пленум вылө корам лөквы Горкомса шленјасөс, Областувса да
карса активөс.

Горком.

Төрыт Сыктывкарө во-
ис ВЛКСМ Војчыс Крај-
комса секретар КОРОЛОВ
јорт.

ТРАКТОРНӨҮ БАЗАҖАСЛЫ ЛОНЫ ЈУРНУӨДЫҖӨН

Помөсдинса тракторист-комсомолч јортјас, кыпөдөј немжалиттөм кос лодырјаскөд, прогульщикјаскөд, петкөдөј ердө маскаасөм классөвөј врагөс—кулакөс

Помөсдинса тракторнөј база—комсомолөн вунөдөм участок.

Помөсдин тракторнөј базасаң (телеграф пыр). Тракторнөј база комсомолөн вунөдөм участок. Бөрја лунјасө уна комсомолчјас дезертјурјисны уж вылыс емөс дезорганјзаторјас, но мерајас на вылө комсомол коллективсаң оз примитчы. Јачејкаөн вескөдлысјас оз обеспечитны, колө пыдыса обмедоваңкө, медым петкөдны ердө став немучкјиссө да лөсөдны образцовөј комсомолскөј уж. Корам мөдөдны бригада.

Донцов.

Петкөдлөј, мыј ті кужанныд косасны партијаөн сувтөдөм могјас вөсна

Помөсдинса тракторнөј базаса комсомол јачејкалы

Копја Кулөмдинса Рајкомлы

Тіјан база уж јылыс лунислун воалө јурјас прогульщикјас, тракторјас сулөдөм да кыскасөмын лунса нормајас тырттөм јылыс.

Јортјас, комсомолчјас, трактористјас! Мыјла нө терпитанныд да мјритчанныд ташөм ответственной кадө прогульщас вөчысјаскөд, машина сулалөмјаскөд, мыјла ті мјритчанныд сешөм омөл ужыскөд, кор лунса нормасө база тыртө сөмын којмөд пајсө?

Таз колтчыны оз поч. Ті тракторјаслөн командрјас, тіјан кјисын механјзмјас, тіјанлыс корсө вывтј выжыд кывкутөм. Сталинскөј походө бөстөмөн кыпөдөј кујимында өдјас, вөвсө воңын мунысја-

сөн, нещыштөј базасыс немжалиттөм кос нуөдөмөн лодырјасөс, прогульщикјасөс, петкөдө ердө маскаасөм классөвөј врагјасөс. Пуктөј чорыд контрол, медым нөвј час не сулөдны механјзмјас. Примитө Часса базаса ужалысјаслыс ставсоюзса ордјысөм јылыс вызовсө да кыпөдөј өдјас, медым быдлун 130 кбм не еща кыскыны быд тракторөн.

Бөстөј асланыспөвсыс ударник-тракторист Каракіјевлыс да Гужевлыс примерсө да петкөдлөј, мыј ті кужанныд збыл вылө косасны партијаөн сувтөдөм могјас олөмө пөртөм вөсна.

Обкоммол,

Сталин нима колхоз бөстис содтөд вөчны да кыскыны 1000 кубометр вөр

Мылдин рајонувса, Сталин нима колхоз содтөд бөстис вөчны да кыскыны 1000 кбм. вөр сталинскөј поход дырјі. Чуксалө ас бөреасыс вөтчыны „Пионер“, „Выл олөм“ да „Југыдлан“ нима колхозјасөс. Мылдин рајонын ордјысөдны нөл вөрпункт.

Мылдин рајонувса колхоңникјас бөстөсисны бырдны прорыв вөрыс, медса-нын кыскасөмын.

Өдјас кыпөдөмөн бырө дам позорнөј прорыв

Час (Комі роста). Вөрпунктса допрізывыкјас да комсомолскөј-молодожнөј бригадајас Коданевлөн да Потолцінлөн—12 морт.—Сыктывдин рајоннөј парторганјзација јылыс ВКП(б) Обкомлыс шудмсө відлалөм бөрын ошкөны да вочакыв асаныс сөтөны кыпөдны пөрдөчөмын өдјас 4,5 кбм-саң—5-6 кбм-өң. өдјас кыпөдөмөн бырдны позорнөј прорыв.

Бригадјас Коданев, Потолцін да Гидорон.

Ізваса рајкоммол вунөдөма группоргјасөн вескөдлөм

Ізва (Комі Роста). Ізваса ВЛКСМ рајком оз вескөдлы вөр бердса комсомолскөј группјасөн, Ајјува вөрпунктын котыртөма ксм группа 7 мортыс, котыртөма політшкола, но рајкоммол весөгабу мөдөдөма программа нј література.

Комсомолчјаслы колө петкөдлыны пример кубометрјасөн

Вөр программа тыртөм вөсна вермаөм, медса-нын өні, кормунө вөр вөсна сталинскөј поход, ем медвоңа почотнөј обязанност быд комсомолчлөн. Торја выжыд кывкутөм водө комсомол организаціјас дај торјөн быд комсомолч вылө, выжыд производителноста уж вөсна косасөмын. Комсомолчлөн вөрлөзөмын ужыс быт колөдөны примерөнужалыс став томјөзлы, комсомолч ас боевөј задорнас, ас возмөстчөмынас быт котыртны став ужалысјаслыс кыпыдлаунсө вөр вөсна косасөмө. Вөрын ужалыс комсомолско-молодожнөј бригадајас долженөс лоны гордостөн областувса организаціјаын. Ужсө колө котыртны сізі, медым ксм-молодожнөј бригадајас примерјас вылын велөдчисны ужавны став ужалысјасыс. Сіјө јачејкајас, сіјө комсомолчјас, кодјас тајө могсө гөгөрвоисны, петкөдлөны збыл вылө ударнөј да возмөстчана уж. Со, некымын пример Јемдин рајоныс:

Турјаса комсомолкајаслөн ужыс звучитө став рајон дај област паста. Комсомолкајас: Кучменева, Куштысова, Мингалева, Жіліна, Жіганова да Сокерина вөрлөзан уж заводитөмоаң неөтчыд-на ес петавны гортаныс. Најө асныс нормајас тырталісны-нын 67% сәјө. Оні бөстөсисны сталинскөј походө да лунлыс став југыдсө испөлујтөны вөр кыскасөм вылө, луннас өвј вөв вылө кыскөны 8 кубометрөң.

Пылысса ксм-молодожнөј бригада Челпановлөн (5 морт) јітуј куңа кыскалө 9 кубометрөн вөв вылө, а најө заводиттөң вөлі кыскөны сөмын 3 кбм. вөв вылө.

Ол. Пономаровлөн бригада Коинскөј вөрпунктын кыскасөмөн луннас сөтөны 6-7 кубометрөн. Оні со Аңмса јітуј вылын кутисны ужавны, ксм-молодожнөј бригадајас да мукөд вөв вылас кыскөны 18 кубометрөң. Јертөмса вөрпунктны ужалө Вас. Ст. Кокөккөдлөн ксм-молодожнөј бригада да лунса норма пөрдөчөмөн вәјөдөсны 8-9 кубометрөң. Індөм бригадајас да јортјас збылыс косасөдны вөр експорт программа тыртөм вөсна, партија генералнөј тујвә вөсна. Најө бригадајасын пуктөма чорыд, көрткөд дисциплина, кыпөдөма кывкутөм быд ужалысјасыс. Со, сіјө жө Турјаын, лодырјаскөд да прогульщикјаскөд вермаөм могыс лөбөдөсны торја квартал, „квартал лодыреј і прогульщикөв“.

Но тајө бурторјасыс, тајө вермөмјасыс Јемдинса ксм организаціјалөн јона еща, ужса тырмытөмторјасыс да немучкјисыс ставнас вөвөдөны бурторјассө. Торја чөвөнојасын тыдалө вөрлөзөмын јавө саботирүјгөм, өтка комсомолчјас дај чоң јачејкајас вежисны асыныс лөнинскөј бімет кулаккы кывив ужалөмла.

Бөстны кө Аквасда комсомол јачејка. Сөні комсомолчјас јавө увөрсөлујтөсны вөрө петөмыс дај ас ужнаныс пәдмөдөсны мукөд ужалысјассө, котыртөсны вөрыс массөвөј дезертјурјгөм. „Комсомолка“ Бызова Глафіра—белобандөитлөн ныв, ксм білет улө вөвөдөмөн вөлі жульничәтө, јітчөма кулаккөд, зөбө вөлі кулакјасөс вөрө петөмыс, возглавөтөма вөрыс петөм да с. в.

ВЛКСМ Рајком бјуро Аквасда јачејканын вөчөс чорыд операціја—распуөтитөс јачејкалыс бјуроөс, вөтлөс Бызоваөс, Козловөс да Макаровөс кычө кулак

агентјасөс, партијалыс да правөтелствөлыс интаресјассө предајтысјасөс да изменөкјасөс. Бызова јылыс сувтөдөма вөлі вопрос колхоз воңын, медым пыржө вөтөвны колхозыс. Сөмын мыјлакө Аквасда „1 Маја“ нима колхоз да партијачејка пырна либералничәтөны.

Гөмуков јачејкаыс 2 комсомолч. Челпанов да Гөмуков вөрын ужалөм пыдөдө вөлі празнујталөны сура праңникјас, ас бөрыс петкөдалөны ужалысјасөс, бөстөлісны лөшнөј продуктајас, кык пөв примөталөдөсны вөчөм вөрсө. Најө өні вөтөдөма комсомол радио. Лөбө бөстны өнөја делө Вычөгөдскөј вөрпунктыс. 144 кварталын ужалөс комсомолч Мих. Ів. Панөв вескөдлөм уалын 10 морта ксм-молодожнөј бригада. Тәні бригадаас шөщө вөлі і мөд комсомолч Ів. Вас. Панөв. Најө выжыд производителноста уж вөсна тышкасөм пыдөдө, „омөл повөдөда“ улө вөвөдөмөн став бригаданас чоң лунјасөн бөкјаснысө лөчкөмын нарјас вылын. Бөрыннас составитөмны акт да предјавитөмны админөстраціјалы шөт, медым, сіјө акт сертө, нар вылын кујлөмыс еетасны наң да өм 20 шәртөн морт вылө. Кварталса ВЛКСМ јачејкаыс секретар О. Н. Туркөн тајө фактөсө тупкөма, абу петкөдөма ердө вылө. Рајкоммоллөн бјуро вөтлөс лөнинскөј комсомол радио Панөвјасөс да О. Н. Туркөнлыс өетөс чорыд выговор уж вылыс вөштөмөн.

Емөс і јөщө фактјас. Турја вөрпунктыс комсомолч Мих. Ів. Габушев јавө нуөдөс разлагателнөј уж вөрлөзөсјас пөвсын. Сіјө вөрас ветлө да сөмын болтајтчө, пәдмөдө мукөд ужалысјасөс. Колхозым лодырничәтө, ужалөма сөмын 32 трудоөң. Оні лөі сіз-жө вөтөдөма комсомолыс да корөма вөтөвны колхозыс.

Сереговса комсомолч Полөщөков Вас. Ів. ас вөвнас позорнөја дезертјурјас гортас. Лалыс комсомолч Ізөсім Поповөв, ужалө красноугөлецын. Массөвөј уж нуөдөм пыдөдө пыр картиасө да хулиганитө. Сөсө кор јуасныс кутасныс уж јылыс, вөтөвө: „ме-пө абу комсомолч“. Сіз-жө асыныс комсомолч нөм зөбөны і сереговса комсомолчјас. Зөбөны сы вөсна, мыј најө оз выпөлнәтны асыныс луноа нормајас. Ташөм өткымын букетјас имөјтчөны Јемдинса КСМ организаціјаын, кодө вөстәлө, мыј торја чөвөнојасын јона јөгөсөма классово-чуждөј элементјасөн,—өтө кө, мөд-кө ныжмөма революціоннөј, классөвөј оуолуныс, размагнөвәјтчөмны. Рајорганјзацијалөн мог—немжалиттөма ердө петкөдны да пасөартны буржуазнөј перерөждөчөчјасөс, кулак агентјасөс, кодјас вөвөдөсны комсомолскөј білет сәјө. Мих. Батрак.

Бакурса ксм јачејка пиөнерјас вөсна оз төждыс

Ізвасаң. (Комі роста). Бакурса ШКМ-школа бердса пиөнерскөј отрадын лыдөсыс 29 пиөнер, 11 октәбрата, но на пөвсын некущөм воспитателнөј уж оз мун. Пиөнерјас асланыс возмөстчөмөн чукөртөсисны сөм література суөдны.

Комсомолскөј јачејка пиөнерјас пөвсын уж пуктөм вөсна оз төждыс.

ПЕРВОЈА ПЈАТИЛЕТКА УСПЕШНОЈА ОЛОМО ПОРТОМОН МИ ВЕРМИ- НЫН КЫПОДНЫ КОЛАНА ВЫЛНОО СТРАНАЛЫГ ДОРЈЫГАН ВЫНСО

Сталин јорт Гөрд армия жылыс

„Міжан Гөрд армиялөн выныс, јортјас, сы сајын, мыј сїјө аслас

ужон медвоца лунсаыс воспитатј-
чїс интернационализмөн, мукөд јөз-
јасөс пыддї пуктана мөвпјасөн,
ставмыввса робочөјјасөс радејтана
да пыддї пуктана мөвпјасөн, стра-
најас костын мїр кутана да лөсө-
дана мөвпјасөн. I шук сы понда,
мыј мїжан армия воспитывајтчө ин-
тернационализм мөвпјасөн, ставму-
ввса робочөјјас өтї интересөн олан
мөвпјасөн, шук сы понда сїјө, мї-
жан армияным, лө ставмыввса
революцијалөн армиядн, став стра-
наса робочөјјаслөн армиядн“.

(I. Сталин).

Ворошилов јорт Гөрд армия жылыс

Сөмын кушөм-кө империалистичес-
көј государство либө государство-

„Гөрд армия—мирөн өлөмлөн пы-
көд. Гөрд армия өлө дај лөб мїжан
государстволыс граничајасөс дорјы-
сөн. Аслас јөзкөд өтывв, аслас
правительствокөд өтщөщ, коммунист
партиякөд өтщөщ Гөрд армия некор
ез мөвпав да оз і мөвпшт завоје-
вательнөј война жылыс. Гөрд армия
некор, некодлы ез грөзїтчыв да оз
грөзїтчы, сөмын сїјө Совет Сојузса
ужалыс јөзкөд кутас сува вицөдны
сы борсан, мыј керөб совет грани-
чајас дїнын. Грознөј кадын Гөрд
армия лөб сен, көн сылы лоны ко-
лө. Быд вершөк вөсна, кокпыдөс
паста быд пласт му вөсна робочө-
крестанскөј Гөрд армия кутас ко-
сасын сїз, кыз кужоны косасын
сөмын большевикјас.

Мїжанөс пөшти быдлун көсөднө
кыскыны война. Сөмын большевик-
јаслөн јон нервјас да најө кужоны
не сөмын косасын военнөј да
көзјаственнөј фронтјас вылын, но і
нуөднө асыныс политическөј уста-
новкајасөс. Некушөм провокација
выло мї оғө муној, некушөм война
мїжанөс кыскыны оз вөштчы.

јаслөн группа бөстсылас вескыда
ускөдчылөмөн видлыны јонлунсө
Совет Сојузлыс, најөлы лөб сетөма
колана да чорыд вына отпор робө-
чө-крестанскөј вооружоннөј вын-
јасөн“ (Ворошилов)

Гөрд армия—мїр кутан армия

Гөрд армия лымдысөсө став му вылын
медбур армиядн—тактика, техника да
полїтика бөкөан медбура лөсөдчөм ар-
миядн. Гөрд армия асыс оружөсө тө-
чїтис медвына прөтивникјас вылын, сы
вылын мурталысны вынысө армияјас
пөшти став мїрыс: Англіјалөн, Амери-
калөн, Францијалөн, Германијалөн, Ав-
стријалөн, Италијалөн, Јапонїјалөн, Југо-
славїјалөн, Грецијалөн, Чехословакијалөн,
Финландїјалөн, Польшалөн, Эстонїјалөн,
Латвијалөн да Китајалөн. Унаөн на пыш-
кысө СССР-саы нуисны Гөрд армия шт-к
жылыс качтылөмјас, сөщөм качтылөмјас,
мыјыс мїжан прөтивникјаслы неммында
бур абу. Зїк-на неважөн, кор ставму-
ввса империализм кїтајечјас кїөн көсјы-
лис видлыны гөрд штыкыс вынсө,
өсөбөј Дальневосточнөј армия јона ре-
тыдөн петкөддїс став мїрыс, мыј СССР-
көд паныдасөмыд медвојдөр инмө мїжан
прөтивникјаслы.

Но видлис-ө мїжан Гөрд армияным
асыс вынаусчө сы выло, медым ускөд-
чыны жебжык прөтивникјас выло? Уна
өсө провокационнөј маневрјас нуөдлїсны
антисоветскөј война өзтысјас. Советскөј
Карелија выло ускөдчылөм, полскөј
граница вылын дївероїјас, Афганиста-
нын реакционнөј восстанїдсө советлы
паныд вескөдны зїлөмыс, КВЖД выло
ускөдчылөм, суре мында посныкыс про-
вокационнөј выступлєннөјјас, уна дас
немјандыотөм кампаниөјјас. Көв кушөм
кыпөдчылөм ен бөст, ставыс сїјө өлө-
өскө тырмымонја помкаөн оружөа паны-
даөдм выло. Нїөвї капиталистическөј
государство ез өскө өткөжїтчы сөщөм
өкас помкајасөмыд вынтөмжык прөтивник
выло ускөдчөм мөгыс. Унжык-на јеш-
щө. Весіг көв-ї ез вөвны сөдөм помка-
јасыд, кызї петкөдлө Манчжурїјаса прї-
мер, најө сөщөм помкајастө аоныс
лөбөдїсны-өскө, медым кї увтас шам-
равны—көвтыны ставсө, мыј омөла
кујлө.

Гөрд армия асыс вынсө зев бура
төдө-да, некор ез бөстчывалы сөщөм
өкас помкајасад. Гөрд армия, кызї і
став Совет страна, кутчїсө спокојнөја
весіг терпїтны пощөм провокацијас
нуөдїгөн. Сөмын, кор враг вужїс мїжан
терпїтөмыс граничајасөс, кор ас лапа-
јаснас нуөдчїсны мїжан территория вы-
ло, сїјө өстывалїс жењыдїк, но вына
удар. Сїз өлө, кор ускөдчылїсны ка-

рельскөј белобандїтјас. Сїз өлө КВЖД
вылын конфликт дьрїї. Гөрд армия тер-
пїтис, кор белогвардејскөј бандајас ву-
жїсны Амур пыр да көсїсны ыжыдав-
ны мїжан территория вылын. Гөрд армия
бырөдїс најөс өтї-мөд бөрсө Китајалыс
территорїјасөс вөрөдтөг. I сөмын сек,
кор тыдовтис, мыј манчжурскөј воен-
шина ыштөма помөз да некушөма оз
көсјы ладмөдчыны мїрөн,—сөмын сек
регыдїк жежлө ускөдчїс Гөрд армия.
Лахасусу, Хајлар, Бухеду—сө кушөм
белокїтајскөј авантюраїдлөн вїра тујыс.
Чжан Сувє-Лян армиялыс вынсө өлө
жугөдөма военнөг. Гөрд армия видлис
вынсө, і сїјө вын видлөмыс помөз па-
зөдїс Манчжурїјалыс военнөј вынсө.

Чжан Сувє Лянөс ышөдысјаслы—ан-
глијаса, францијаса, америкаса импери-
алистјаслы—КВЖД вылын конфликт пет-
көддїс, мыј Гөрд армия выло ускөдчө-
мыд ускөдчысјаслы ыжыд лөктор вер-
мө лоны. I дерт-жө, воцө выло советјас
выло лөсөдчөмсө тајө конфликтислөн
помасөдыс пондїс прамөја сувтөдны,
көзөдны.

Но тајө венөмсө Гөрд армия вескө-
дїс ө сїз, кызї сїјөс вөчөны импери-
алистјас? Вескөдїс-ө сїјө асыс вынсө,
медым мырдыны некодөн дорјытөм
территорїјасөс? Ез. Белогвардејдылыс
позјасөс жугөдөмөн Совет Сојуз-бергө-
дїс асыс частјасөс Манчжурїја пышкыс
да нөшта өтчыд, і зев чорыда, сувтө-
дїс сорнї мїрнөја ладмөдчөм жылыс.
Уна м-ллон кїтајса ужалысјас-кө ја-
понскөј интервенција нуөдїг чөж корїсны
нанкївскөј правительстволыс лөсөднө
СССР-көд волюөм, секї ез мөј-нө налы
өйнас шыбытчы кык манчжурскөј кон-
фликтислөн ловја прїмерыс, код пыш-
кыс өтыс (СССР-көд конфликтис)
помасїс территория воштытөг, а мөдыс
(Јапонїјакөд конфликтис) ваядїс мед-
өзыр территориясөс воштөмө?

Но і та бөрын совет правительство
важ моз жө чорыда нуөдө мїрөн олан
полїтикасө, оз көсјы испөлујтны Гөрд
армиялыс венөмјассө кушөмкө прөтен-
цијас выло, либө паныдасөмјас выло.
Женеваын СССР-лөн делегација, кодлөн
ем вермыны пощөм вына Гөрд армия,
өлө өтї делегацијадн, кодї помөз тыш-
каөс разоружїтчөм вөсна.

Нїнөмыс повтөг, јавөа да јаснөја сїјө
сувтөдїс оорнї збылывв разоружїтчөм

жылыс. Сїјө сувтїс став импери-
алистскөј уверткајаслы паныд, став
дїпломатическөј ухїщреннөјјаслы паныд.
Сїјө вескыда, јавөа сувтөдїс проект
помөз, зїк збылывв да быд бөкөан ра-
зоружїтчөм жылыс. Јавїтөм проектис
бытчө бомба разоружїтчїс—сөщөма пов-
чїс женеваса конференцијалыс да мөд-
ногыс ез і вермы лоны; сөщөм конфе-
ренцијалыс, кодї чукөртчөма, медым кыз-
мыј вермөмыс орднө разоружїтчан уж,
ез вермы өновтчыны паныд сувтөг, кор
став мїр возын ердөднө налыс збыл-
лунсө. Ердөдынас өлө советскөј про-
ект, кодї чуккалө өлө пырытөм-пыр
бырөднө став өкас војутан көлујјас, а
не өновтчыны бумага вылын да фор-
малнөја вооруженнө ограничїтөмөн.

Војутан көлујјас помөз бырөдөм жылыс
советскөј проектөс помөз гуалїсны же-
неваса „мїрлөсөдысјас“. Советскөј де-
легација бара сувтөдїс проект көв не-
уна чїнтыыштөм жылыс. Көв өскө сї-
јө зев бура ладмө прїмитөм Келлог
пактыс, кодї „дугөдө война нуөдөм,
кызї националнөј полїтикаын средствө-
өс“, но і талөн туйпомыс лөї первојја
ыслөн көј-жө. Секї советскөј делега-
ција пондїс тышкасны быд пункт вөсна,
кодјас көв өщө-өщ сувтөдыштөны во-
јутан көлуј вөчөмсө. Комисөїја вөштїс
неголкө советскөј проектјас, но весіг і
разоружїтчан ідејасө, шуїс—комисөїяїд-
лөн пө мөгыс абу разоружїтчөмын, абу
оружїө лыд чїнталөмын, а оружїө вө-
чөмсө сувтөдөмын. Но весіг і сыын
нїнөм ез артыс. Онөз конференција
сулалө кулөм чут вылын. Америка аө-
їгнујтө мїллард сөм коөсан көлуј
вөчөм выло, Англіја термасөмөн стрөї-
талө выл крејсерјас, Франција нуөдө
војенно воздушнөј маневрјас, а Јапонї-
ја јавөа нуөдө война Манчжурїјалыс
Келлог пакт выло оз вїцөд-да.

Ем сөмын өтї армия, кодї, кызї і
важөн, сулалө мїрөн олом вөсна. Сїјө
—Совет сојузалөн Гөрд армия. Тајө ар-
миялыс, кодї дөзөрїтө вежөра пролета-
ријасөс, абу пушечнөј јај. Быдмөма абу
империалистскөј войнаын, а революцион-
нөј бојас пышкыны, сїјө славнөј тради-
цијаслөн воспитатјчөма. Армия абу у-
ласөм выло, а медым дорјыны, дор-
јыны Совет странаөс империалистјас у-
ласөмыс; армия абу сы выло, медым
мырдыфаны јөзлыс му, либө пөдтыны
пышкөсса врагјасөс—ужалысјасөс. Ар-
мия—абу јөзјас кост лөг кутыс, шөвї-

низм да палшївөј патриотизм пестысө:
армия интернационалнөј, ставмыввса
пролетаријасөс мөздөм вөсна тышкаө-
ыс. Армия кодї весіг ас оломнас нер-
мөдө захватнїческөј мїлїтаристскөј ин-
өвїяктјасөс ас гөгөрсө империалистскөј
гигантјаслыс. Му вылын сөмын өтї ар-
мия сулалө мїр вөсна, сїјө—Совет
Сојузалөн Гөрд армия.

Гөгөрвоана, мыј өнї, кор му вылын
бара кыпөдчөны война кымөрјас, мї
долженөс јенмөднө асынымылыс Гөрд
армиянымөс. Медым лоас тыр надеја
мїр выло, колө армиянымөс вооружїтны
медвына оружїөдн. Партија да сылөн
вожд—Сталин јорт лөсөдїсны пјатїлет-
калы верманлујјас да сетїсны армиялыс
сїјө оружїөсө.

„Пјатїлетка помасөдм дырсө Гөрд
армия,—вїсталис Ворошилов јорт Мос-
ковскөј гарнизонса партактив собрәннө
вылын,—абу-нын 1927-28-д воөа Гөрд
армия код“.

Сїјө лөїс јонжык, техника бөкөан
вынажык. Но сылөн ловыс келїс сөщөм-
жө, кушөм сїјө өлө 15 во чөж олан
туј вылас. Гөрд армия—му вылын сө-
мын өтї армия тышкаө мїр вөсна, став
аслас вынанас ердөдө выл мїрбөвөј бој-
на пестысјаслыс пөж ужсө.

д. м. Лебедев.

„Воцө“ да „Чапаяв“ колхозыс бригадјас, сталинскөј походө бөст сөм бөрын, кыпөдїсны кыскасан өдјас

Кык мында

Помөсдн вөрпунктын (Кулөмдн
р-н) „Воцө“ колхозлөн ужалыс бри-
гада збыл выло тышкаөс вөрфронт
вылыс тырвермөм перїөм вөсна.
Бөрја вїт лунө бригада кыскасан
өдсө кыпөдїс 12,3 км. өтї вөв
выло.

„Чапаяв“ колхозлөн бригада оз
көлтчы „Воцө“ бригадыс, лунса
норма кыскасынын тыртөны 11,5
км. вөв выло.

Өтка олыс пїно воцын муно
„Сталинскөј поход“ нїма бригада
(бригадїрыс Лїдїн А. Г.) быд лун
кыскөны өтї вөв выло 6 км. „8-е
марта“ нїма бригада кыскө сөмын
3-4 км-өн вөв выло. Бригадїр

